

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 7

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Ca orice copil, am fost și eu școlit într-un fel oarecare. Nu știu din ce pricină n-am fost dați, nici Radu, nici eu, la școala primară. Cea mai apropiată de casa în care m-am născut și am crescut, de pe strada Clopotarii Noi, era aceea de la Șosea, de lângă biserica Mavrogheni. Cum însă se lățise în lumea noastră faima directorului acelei școli, tata a izbutit să-l convingă să ne dea lecții particulare, urmând ca să trecem examenele tot la mica instituție de sub conducerea lui. Domnul institutor, dacă-i țin bine minte prenumele, se numea Nicolae Petrescu. Era un bărbat frumos, între două vârste, cu mustățile cărunte, dar bine îngrijite, cum se obișnuia în vremea aceea, când erau socotite podoabele faciale cele mai de preț [...]. În ciuda falsei mele reputații (între prieteni, se-nțelege), de om prevăzut cu o memorie „fenomenală”, mărturisesc cu rușine că nu-mi amintesc nimic din metoda emeritului pedagog. Știu doar atâta, că acorda un preț deosebit ortografiei: de aceea mă pot lăuda că am stăpânit din copilărie manevrarea înlesnită a semnului de unire și a apostrofului, și acordurile gramaticale în propoziție, dinspre partea sintaxei. Mulțumită lui, mi-am trecut fără incidente toate examenele, cu excepția celui dintâi, din altă cauză însă decât acele de ordin didactic, precum se va vedea. A fost din vina tatii. Inginerul Nicolae Cioculescu era un ins de o desăvârșită punctualitate în serviciu, de o exemplară ținută etică și vestimentară, sociabil, vesel, unanim iubit și respectat, dar avea un mic cusur, care i-a făcut de multe ori pozne în viață: era distrat. Astfel, invitat, nu mai știu bine cu ce prilej, la o ceremonie care se dădea la Palat, plecase fără cravată și a trebuit să facă, în ultimul moment, calea întoarsă, când a descoperit, pipăindu-și nodul absent, că era cu totul neprezentabil. S-a râs mult de această pățanie în casa noastră, tata dând însuși tonul, pe registrul grav, iar mama ținându-i hangul, pe cel înalt, în timp ce noi, copiii, eram cucerțiți și intram în cor, eu mai la urmă, se-nțelege, negăsind convenabil să mă distrez pe socoteala genitorului* meu. Dar să revin la libera mea școlaritate. În pragul examenului de clasa întâi primară, mama i-a amintit tatii că trebuie să mă înscrie. Tata a trecut prin fața școlii și, citind într-o vitrină lista elevilor înscriși la examenele particulare, m-a văzut și pe mine trecut în ordinea alfabetică și s-a întors liniștit acasă, spunând că totul e în ordine. În dimineața examenului, nenorocire! N-am fost primit, pentru că cel citit de tata era Șerban N. Coculescu, fiul astronomului (și viitorul Pius Servien, teoreticianul structurilor ritmului, care figurează ca atare cu onor în *Dictionnaire des littératures**, de sub direcția lui Philippe van Tieghem). Până la urmă, s-au împlinit formalitățile și am dat examenul, nu fără să fi trecut prin toate emoțiile. Nu-mi mai amintesc dacă și Radu a pățit la fel, dar el va fi privit cu calm incidentul, pe când pentru mine a fost o mică dramă, dintre cele ce nu se uită până la sfârșitul zilelor de cel ce a trecut prin ea.

Șerban Cioculescu, *Amintiri*

*genitor – părinte

**Dictionnaire des littératures* – (în franceză, în original) *Dicționar de literatură*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în vremea aceea*. **6 puncte**
2. Menționează denumirea străzii unde și-a petrecut copilăria autorul, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează în ce constă meritul institutorului Nicolae Petrescu în formarea lui Șerban Cioculescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Șerban Cioculescu era pe punctul de a rata examenul. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui Șerban Cioculescu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este importantă sau nu respectarea unui cod vestimentar în contexte oficiale, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Amintiri* de Șerban Cioculescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului, identificate în fragmentul dat.

Stavru, negustor ambulant – numit „limonagiul” din cauza mărții ce vindea prin bălciuri – era văr de-al doilea, după mamă, cu Adrian, și o figură foarte cunoscută altădată în cercurile băieților de viață din mahalale. El era acum uitat, îngropat sub disprețul unui scandal pe care firea sa îl pricinuisese cu treizeci de ani în urmă.

De talie deasupra mijlociei; blond spălăcit; foarte slab și foarte zbârcit; ochii săi albaștri și mari, când deschiși și sinceri, când ascunși și vicleni, după împrejurări, înfățișau toată viața lui Stavru. Existența de burlac hoinar, zvârlit de ici-colo de natura lui nomadă și ciudată; viață prinsă la vârsta de douăzeci și cinci de ani în tristul angrenaj al societății (căsătorie cu o fată bogată, frumoasă și sentimentală), din care ieși după un an, acoperit de rușine, cu inima sfâșiată, cu caracterul falsificat. [...]

Stavru trecea drept un flecar pentru toată lumea – și era în adevăr, voia să fie. În costumul său prăpădit și boțit chiar când era nou; cu înfățișarea sa de țăran orășenit, cu cămașa necălcată, fără guler; cu aerul său de geambaș hoțoman, el se deda la o paradă de vorbe și de gesturi cari amuzau pe oameni, dar cari lui nu-i aduceau decât umilire, dispreț. [...]

Într-un colț al magazinului puțin luminat, Stavru, cu zbârciturile feței puțin suprimate, cu trăsăturile îndulcite, cu ochii mari deschiși, ficși și luminoși, privea pe băcanul cu chip umflat și posac și zicea, sfios, dar hotărât, în vreme ce celălalt îl aproba cu capul:

— Kir Margulis... Merge prost... Nu e cald și limonada nu se vinde. Îmi mănânc economiile mele și zahărul dumitale... Prin urmare, ai înțeles? Nici de data asta nu plătesc.

Panaite Istrati, *Chira Chiralina*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.